

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Forslaget indeholder 2 elementer:

- Udvidelse af undtagelsen fra Selvstyrets eneret i forhold til nød- og sikkerhedstjenester.
- Indførelse af hjemmel til at pålægge koncessionshaver geografisk prisudligning.

Baggrunden for behovet for hjemmel til prisudligning

I december 2020 traf Forbruger- og Konkurrencestyrelsen på baggrund af Konkurrenceloven en afgørelse, der betød, at Tusass A/S (tidligere TELE Greenland A/S) ikke længere måtte udligne priserne mellem forskellige geografiske områder.

Konsekvensen af afgørelsen er, at internetadgang i Nuuk og de øvrige byer, som er koblet på søkablet, bliver billigere. Modsat bliver internet dyrere i bosteder, som bliver serviceret af radiokæder og satellitter. Konsekvensen af afgørelsen er dermed øget økonomisk ulighed i adgangen til kommunikationstjenester, baseret på bosted.

Naalakkersuisut ønsker at fastholde den økonomiske udligning på teleområdet. Naalakkersuisut foreslog derfor en tekstanmærkning på Finansloven med henblik på at sikre, at der ikke skete et permanent eller midlertidigt ophør i prisudligningen. Denne tekstanmærkning blev vedtaget af Finans- og Skatteudvalget i 2021 og videreført i Finansloven for 2022, 2023 og 2024. Formålet med denne ændring af Inatsisartutlov om telekommunikation og teletjenester er at placere bestemmelsen i den inatsisartutlov, hvor den hører hjemme.

Konsekvenserne af Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelse af december 2020

Uden bestemmelsen i tekstanmærkningen til hovedkonto 72.20.08 Telekommunikation og i nærværende forslag, må Tusass ikke udligne priserne på National IP-Transit jf. Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelse. Naalakkersuisut vurderer, at afgørelsen betyder, at priserne vil blive forskellige i disse 4 geografiske områder:

1. Nuuk (som er koblet direkte på det internationale søkabel til Canada og Island, og dermed ikke anvender National IP-Transit).
2. Byer koblet direkte på det nationale søkabel mellem Qaqortoq og Aasiaat (hvilket ud over Nuuk omfatter byerne Qaqortoq, Maniitsoq, Sisimiut og Aasiaat).

3. Byer og bygder forbundet til radiokæde-infrastrukturen (hvilket omfatter byerne Nanortalik, Paamiut, Kangaatsiaq, Qasigiannuit, Qeqertarsuaq, Ilulissat, Uummannaq og Upernavik med tilhørende bygder).
4. Øvrige byer, bygder og steder, hvor Tusass A/S leverer teletjenester (hvilket omfatter satellitområderne).

Tusass A/S vurderede i 2021, at afgørelsen ville medføre, at priserne på internet vil falde betydeligt i Nuuk og i mindre grad i øvrige søkabelbyer. Der vil derimod være store prisstigninger i bosteder, som betjenes med radiokæde og satellit. De højeste prisstigninger vil forekomme i satellitområderne, hvor omkostningerne for datatransport er cirka 3 gange så høj som i resten af Grønland. De grundlæggende vilkår har ikke ændret sig siden 2021, og dermed vil konsekvenserne af at ophæve prisudligningen i dag være tilnærmelsesvist de samme.

Afsøgning af alternativer til forslaget om hjemmel til prisudligning

I forbindelse med udarbejdelse af forslag til tekstanmærkning blev det overvejet, hvorvidt problemstillingen kunne løses ved at udpege Tusass A/S som forsyningspligtudbyder.

I Forbruger- og Konkurrencestyrelsens afgørelse henvises til, at der er hjemmel i Inatsisartutlov om Telekommunikation og Teletjenester til, at Tusass A/S kan udpeges som forsyningspligtudbyder for teletjenester, som kan finansieres ved en afgift på langdistancekommunikation. Da Tusass A/S har koncession på langdistancekommunikation, vil en afgift tilgå landskassen for derefter at blive udbetalt til Tusass A/S efter en politisk behandling og prioritering.

Tusass A/S vurderede i 2021, at langdistanceafgiften vil skulle dække mellem 30 og 50 % af selskabets samlede omsætning på internet og dataområdet.

En forsyningspligtordning vil indebære, at Naalakkersuisut skal tage stilling til, hvilke tjenester der er omfattet af forsyningspligten, i hvilket omfang, og til hvilken pris. Dermed vil Naalakkersuisut også skulle tage stilling til, hvilke større og mindre infrastrukturinvesteringer Tusass A/S skal foretage. Disse beslutninger skal tages løbende, hvis det skal sikres, at forsyningspligten følger med kundernes stadigt stigende behov for internet. Det vil betyde, at de vigtigste beslutninger vedrørende Tusass A/S' strategi og investeringsplaner flyttes fra virksomhedens bestyrelse og ledelse til Naalakkersuisut. Det vil blive vanskeligere at træffe beslutning om store enkeltstående investeringsprojekter, som typisk afskrives over en årrække.

Naalakkersuisut vurderer, at ovennævnte problemstillinger stadig er gældende. Det vurderes også, at en langdistanceafgift, som reelt primært pålægges Nuuk-kunder, vil resultere i samme markedssituation i Nuuk, men have en væsentlig negativ effekt på konkurrencen i de

modtagende områder udenfor Nuuk. I disse områder vil Tusass A/S som forsyningspligtudbyder modtage en underskudsbetaling, som konkurrenterne ikke modtager, samtidig med at konkurrenterne skal være med til at betale langdistanceafgiften, som skal finansiere Tusass A/S' underskud på driften af de mindre befolkningstøtte områder. Derfor formodes en forsyningspligtordning at begrænse konkurrencen udenfor Nuuk.

Derudover vil ordningen blive administrativt byrdefuld for både Grønlands Selvstyre og Tusass A/S, hvilket vil medføre ekstra udgifter for skatteborgerne og telekunderne.

Samlet set findes denne løsning ikke hensigtsmæssig.

Undtagelse af nød- og sikkerhedstjenester på land fra Selvstyrets eneret

Det er fundet hensigtsmæssigt at udvide undtagelsen til Grønlands Selvstyres eneret i den gældende inatsisartutlov § 1, stk. 2, nr. 2, til at omfatte nød- og sikkerhedstjenester på land.

Baggrunden er den teknologiske udvikling, hvor der kommer flere satellittjenester, som kan forbedre sikkerheden både til søs og til lands. Disse tjenester kan både gøre det lettere at formidle vigtig kommunikation, og de kan formidle mere præcise informationer om positioner til redningstjenester.

Den nuværende afgrænsning til maritime nød- og sikkerhedstjenester betyder, at anvendelse af disse tjenester til lands er underlagt Tusass A/S' koncession. Koncessionen er begrænset af Grønlands Selvstyres eneret, idet den ikke kan omfatte forhold, som ikke er en del af eneretten. Selvom Tusass A/S formidler abonnementer til satellittelefoni, som kan anvendes til nød- og sikkerhedsformål, så formidler Tusass A/S for eksempel ikke InReach eller PLB (Personal Locator Beacon), som er udstyr og tjenester dedikeret til nød- og sikkerhedsformål. Bestemmelsen om undtagelse af nød- og sikkerhedstjenester på land fra Selvstyrets eneret vil ikke forhindre Tusass A/S i at kunne formidle disse tjenester i det omfang, virksomheden finder det hensigtsmæssigt.

Grønlandsvogterne i regi af Arktisk Kommando tilbyder allerede sine medlemmer InReach udstyr og abonnement. Forslaget tilsigter lovliggørelse af benyttelse af InReach og lignende nød- og sikkerhedstjenester på land.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslaget fastlægger, at Tusass A/S som koncessionshaver i henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse om koncession for TELE Greenland A/S, kan pålægges at foretage geografisk prisudligning for koncessionerede tjenester. Bestemmelsen er en formalisering af den praksis, der i 2021 er indført med optagelse af tekstanmærkning i Finansloven, og som er videreført i tekstanmærkning nr. 1 til hovedkonto 72.20.08 Telekommunikation i Finansloven for 2024. Naalakkersuisut vil forud for forslagets forventede vedtagelse i Inatsisartut udarbejde en

bekendtgørelse som udmøntning af forslaget, til ikrafttrædelse samtidig med inatsisartutlovens ikrafttræden.

Forslaget udvider også begrebet ”nød- og sikkerhedstjenester” til at omfatte nød- og sikkerhedstjenester på land, og ikke kun på det maritime område.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Hensigten med forslaget om prisudligning er at formalisere gældende praksis i form af indarbejdelse af tekstanmærkning nr. 1 til hovedkonto 72.20.08 Telekommunikation i Finansloven for 2024, i Inatsisartutlov om telekommunikation og teletjenester. Den gældende praksis gælder dermed kun for det pågældende finansår, medmindre det bliver videreført i lovgivningen.

Forslaget om prisudligning vil medføre, at det offentliges udgifter til telekommunikation i Nuuk ikke falder kraftigt, og udgifterne til telekommunikation i radiokæde- og satellitområderne ikke vil stige kraftigt. Forslaget vil dermed forhindre øgede udgifter til telekommunikation for Avannaata Kommunua og Kommune Qeqertalik. Det er ikke muligt at vurdere, om forslaget samlet set vil øge eller mindske udgifter til telekommunikation for Kommune Kujalleq, Kommuneqarfik Sermersooq og Qeqqata Kommunua, da disse har hovedparten af deres kommunale forvaltninger i søkabelområdet. De samme overvejelser om faldende eller stigende udgifter vil tilsvarende gælde for Selvstyrets enheder og institutioner, herunder Nukissiorfiit og Sundhedsvæsnat.

Forslaget om udvidelse af begrebet ”nød- og sikkerhedstjenester” til at omfatte nød- og sikkerhedstjenester på land giver mulighed for at fremme anvendelsen af nød- og sikkerhedstjenester ved færdsel på land uden for byer og bygder. Det forventes at kunne forhindre unødvendige eftersøgninger og gøre eftersøgninger mere effektive.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Hensigten med forslaget er at indarbejde tekstanmærkning nr. 1 til hovedkonto 72.20.08 Telekommunikation i Finansloven for 2024, i Inatsisartutlov om telekommunikation og teletjenester.

Forslaget vil medføre, at erhvervslivets udgifter til telekommunikation ikke stiger kraftigt i radiokæde- og satellitområderne og ikke falder kraftigt i Nuuk på grund af bortfald af geografisk prisudligning.

Da forslaget viderefører status quo, forventes forslaget ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for Tusass A/S i forhold til status quo, da man fortsat kan forpligtes til at overføre økonomiske midler fra geografiske områder, som er underskudsgivende, til områder, der er overskudsgivende.

Da højere priser har negativ effekt på efterspørgslen, sikrer forslaget, at Tusass A/S fortsat har økonomi til at vedligeholde og udvikle teleinfrastrukturen i radiokæde- og satellitområderne.

Forslaget om udvidelse af begrebet ”nød- og sikkerhedstjenester” til at omfatte nød- og sikkerhedstjenester på land forventes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget vedrørende prisudligning har ikke konsekvenser for miljø og natur.

Det er forventningen, at man gennem fortsat prisudligning kan videreføre telemedicin til gavn for folkesundheden, uden at skulle tilføre sundhedsvæsenet yderligere midler til teleabonnementer.

Forslaget om udvidelse af begrebet ”nød- og sikkerhedstjenester” til at omfatte nød- og sikkerhedstjenester på land giver mulighed for i højere grad at anvende satellitbaserede nød- og sikkerhedstjenester, hvilket vil medføre øget sikkerhed ved færdsel på land uden for byer og bygder.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget medfører, at priserne på telekommunikation ikke stiger kraftigt i radiokæde- og satellitområderne og ikke falder kraftigt i Nuuk.

Forslaget om udvidelse af begrebet ”nød- og sikkerhedstjenester” til at omfatte nød- og sikkerhedstjenester på land vil have positive effekter for borgerne, idet det kan give borgerne større sikkerhed ved færdsel på land.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ikke andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 29. april 2024 til 27. maj 2024 været i høring hos følgende eksterne høringsparter:

Kommune Kujalleq
Kommuneqarfik Sermersooq
Qeqqata Kommunia

Kommune Qeqertalik
Avannaata Kommunia
KANUNUPE
Nusuka
Grønlands Erhverv
Tusass A/S
Comby A/S
Greenland Television (GTV)
Nanoq Media
Inu:It
Forskningsnettet
Aasiaat Radio
Arktisk Kommando

Der henvises til bilag 2 om høringen og de modtagne høringsvar.

Forslaget har desuden den 30. april 2024 til 27. maj 2024 været offentliggjort på Naalakkersuisuts høringsportal.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Ordet ”maritime” slettes, og dermed udvides området for nød- og sikkerhedstjenester, så bestemmelsen også omfatter nød- og sikkerhedstjenester på land. Nød- og sikkerhedstjenester er hermed undtaget Selvstyrets eneret, uanset om der er tale om brug til søs eller på land.

Nød og sikkerhedstjenester omfatter benyttelse af VHF, MF, HF, PLB, Inmarsat C, Iridium eller Inreach. Dette omfatter kystradiotjenesten, som varetages af staten.

Nød- og sikkerhedstjenester er defineret ved deres formål. De skal være beregnet til at kalde nød eller at forhindre nødsituationer og beredskabshændelser. Det kan være at tilkalde redningsmyndigheder vedrørende en akut nødsituation eller indhentning af informationer til navigation. Det omfatter også orientering af familiemedlemmer og andre kontakter om forsinkelser eller ændrede planer, med henblik på at forebygge unødvendige aktiveringer af redningstjenesterne.

Til nr. 2.

Bestemmelsen fastsætter, at Naalakkersuisut kan pålægge koncessionshaver at foretage geografisk prisudligning for koncessionerede tjenester. Prisudligningen sker ved, at koncessionshaver overfører indtægter fra geografiske områder, hvor omkostninger til anlæg og drift af koncessioneret infrastruktur og koncessionerede tjenester er lavere end indtægterne, til geografiske områder, hvor omkostninger til anlæg og drift af koncessioneret infrastruktur og koncessionerede tjenester er højere end indtægterne.

Naalakkersuisut kan pålægge koncessionshaver at føre ens priser for samme ydelser i alle byer og bygder.

Prisudligningen sker i engrosleddet.

Til § 2

Inatsisartutloven træder i kraft 1. januar 2025.